

Besluit

Besluit strekkende tot een positief oordeel van een aanvraag toets nieuwe opleiding van de hbo-bachelor Opleiding tot Leraar Voortgezet Onderwijs van de tweede graad in Economie van de Hogeschool NCOI alsmede strekkende tot het geven van een positief advies aangaande het Pedagogisch Didactisch Getuigschrift

	Gegevens	
datum	Instelling	: Hogeschool NCOI
29 september 2017	Opleiding	: hbo-bachelor Opleiding tot Leraar Voortgezet Onderwijs van de tweede graad in Economie
onderwerp		
Besluit		
TNO hbo-ba	Graad opleiding	: Bachelor of Education
Opleiding tot LVO van de	Varianten	: deeltijd, duaal
tweede graad in Economie	Bijkomend	: Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (60 EC)
(005476)	Locaties	: Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Eindhoven, Groningen, Rotterdam, Utrecht, Zwolle
en advies Pedagogisch		
Didactisch Getuigschrift		
(005737)	Studieomvang (EC)	: 240
van Hogeschool NCOI	Datum macrodoelmatigheidsbesluit	: niet van toepassing
uw kenmerk	Datum aanvraag	: 13 maart 2017
-	Datum locatiebezoek	: 21 juni 2017
ons kenmerk	Datum adviesrapport	: 4 augustus 2017
NVAO/20172324/ND		
bijlage		

2 Beoordelingskaders

Beoordelingskader voor de uitgebreide toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791).

Protocol PDG en educatieve minor, 28 april 2014 (www.nvao.net).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding positief heeft bevonden. Een positief advies is uitgebracht aangaande zowel het Pedagogisch Didactisch Getuigschrift.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Hogeschool NCOI heeft bij de NVAO een aanvraag ingediend voor een uitgebreide toets nieuwe opleiding voor de hbo-bacheloropleiding Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Economie. De NVAO heeft een panel van deskundigen gevraagd een advies over deze nieuwe opleiding uit te brengen. In deze samenvatting geeft het panel de overwegingen en de oordelen die de basis vormen van het advies van het panel aan de NVAO over deze opleiding.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding hanteert de eindkwalificaties zoals geformuleerd door de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL-competenties). Daarnaast zijn onder andere de landelijke kennisbases docent bachelor economie en docent bedrijfseconomie, het kwalificatiedossier van de docent mbo en de kerntaken en kernopgaven op basis van het Voorstel bekwaamheidseisen (2014) van de Onderwijscoöperatie gebruikt als bron voor het eigen domeinspecifieke referentiekader. Dit kader dient als beginpunt voor de inrichting van het onderwijsprogramma. Naar het oordeel van het panel sluiten de beoogde eindkwalificaties aan bij die van de overige tweedegraads lerarenopleidingen Economie in Nederland, zijn ze inhoudelijk relevant en voldoen ze qua niveau. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Programma

Het panel kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie de onderwijsleeromgeving als voldoende. Het panel stelt vast dat de opleiding de studenten inhoudelijk in staat stelt de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Het curriculum is adequaat beschreven. Het panel vindt dat de leerlijnen adequaat zijn uitgewerkt in het programma en dat de relatie tussen de leerdoelen van de opleiding en het programma inzichtelijk zijn gemaakt. Het geïntegreerd behandelen van de leerstof doet volgens het panel recht aan zowel de vakinhoud als vakdidactiek en creëert een situatie van betekenisvol leren. De gebruikte vakliteratuur is adequaat en het programma is op niveau. Het didactisch concept sluit voldoende aan op de werk- en leeromgeving van de studenten. Het panel heeft vastgesteld dat de beroepspraktijk een belangrijke rol inneemt in het curriculum. In elke fase van de opleiding is ruimte voor stage- of werkactiviteiten en opdrachten die studenten maken hebben een professionele gerichtheid. Het werk- of stagecontract dat studenten afsluiten met de school is de basis voor de borging van het leren in de praktijk. De structuren rondom begeleiding zijn voldoende. Het panel waardeert de keuze van de opleiding om deeltijdstudenten te verplichten vanaf studiejaar 2017-2018 in minimaal twee onderwijssectoren stage te laten lopen. Het panel heeft bovendien geconstateerd dat de rol van sectorspecifieke vakdidactiek aan de orde komt in de praktijkopdrachten.

Er is ruim aandacht in het programma voor beroepsgerichte onderzoeksvaardigheden en er zijn in het onderwijs en onderzoek dat het panel heeft bekeken duidelijke banden met actuele ontwikkelingen binnen het economieonderwijs.

Het panel is positief over zowel het personeel dat is betrokken bij de opleiding als over het personeelsbeleid. Het panel stelt vast dat veel van de docenten hun sporen al hebben verdiend in het onderwijs- en werkveld. Hogeschool NCOI biedt docenten ruimte voor verdere ontwikkeling, bijvoorbeeld in de vorm van het behalen van de VELON-registratie. Het aantal docenten dat de opleiding verzorgt is voor nu toereikend.

Voorzieningen

Het panel beoordeelt de voorzieningen als voldoende. Het online leerplatform, e-Connect, functioneert naar behoren. De informatievoorziening aan studenten is toereikend voor de realisatie van het programma.

Kwaliteitszorg

Het panel kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie de kwaliteitszorg als voldoende. Het panel stelt vast dat de opleiding de kwaliteit van de opleiding op een consequente manier bewaakt. De (coördinatie van) kwaliteitsprocessen binnen hogeschool NCOI en de verbetercultuur binnen de opleiding beoordeelt het panel als voldoende.

Toetsing

Het panel heeft gezien dat de toetsing van de opleiding is opgesteld conform het beleid van Hogeschool NCOI. Het panel stelt vast dat de opleiding een variëteit aan passende toetsvormen hanteert, uitgewerkt in een door de examencommissie goedgekeurd toetsplan. De borging van de toetskwaliteit ligt bij de examencommissie. De examencommissie functioneert volgens het panel conform de wet- en regelgeving. Het panel beoordeelt deze standaard dan ook als voldoende.

Conclusie

Het panel heeft een opleiding bezocht met adequate beoogde eindkwalificaties, een programma dat inhoudelijk aan de maat is, adequate toetsing, sterke kwaliteitsprocessen en een sterk en enthousiast docententeam. Het panel adviseert dan ook positief en onvoorwaardelijk over de aanvraag TNO hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad Economie.

Aanbevelingen aangaande de hbo-bachelor Opleiding tot Leraar Voortgezet Onderwijs van de tweede graad in Economie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Advies panel aangaande het Pedagogisch-Didactisch Getuigschrift

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Hogeschool NCOI (NCOI) heeft bij de NVAO een aanvraag ingediend voor een beperkte beoordeling van het traject Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG-traject). De NVAO heeft een panel van deskundigen gevraagd een advies over dit traject uit te brengen. In deze samenvatting geeft het panel de overwegingen en de oordelen die de basis vormen van het advies van het panel aan de NVAO over dit PDG-traject.

Het PDG-traject is een traject dat leidt tot benoembaarheid als docent in het mbo. Het panel heeft geconstateerd dat NCOI de landelijke ontwikkelingen rondom het PDG volgt bij de inrichting van haar PDG-traject. Het traject voldoet daarmee aan de gestelde eisen en heeft

Pagina 4 van 9 het juiste niveau. NCOI heeft het beroepsprofiel en de eindkwalificaties voorgelegd aan haar werkveldcommissie, bestaande uit onder meer afgevaardigden van mbo-instellingen en andere hogescholen. Het panel sprak met afgevaardigden van de werkveldcommissie, die voldoende betrokken wordt bij de ontwikkeling van het traject. Wat betreft de eindkwalificaties sluit de instelling zich aan bij de twaalf andere Nederlandse hogescholen die het PDG-traject aanbieden. De eindkwalificaties zijn vertaald naar deeltaken en beheersingsindicatoren; dit zorgt voor een inzichtelijk geheel.

NCOI biedt het PDG-traject aan sinds september 2014. Het studieprogramma heeft de laatste jaren een ontwikkeling doorgemaakt, waarbij het programma steeds verder is toegespitst op de specifieke doelstellingen van het PDG-traject. Het panel is van oordeel dat het programma van voldoende niveau is. De modules en het studiemateriaal van het PDG-traject zijn aan de maat. Wel raadt het panel aan om meer expliciet aandacht te schenken aan de psychologie van het leren van adolescenten. Het vastleggen van de volgorde waarin toekomstige studenten het programma doorlopen, vindt het panel een positief punt; dit versterkt de opbouw in het programma. De maatregelen die genomen worden om studievertraging tegen te gaan zijn adequaat.

Het PDG-traject leidt op tot een bekwaamheid voor het docentschap (pedagogisch-didactische kennis, inzicht en vaardigheden) en is daarom gericht op beroepsgerichte didactiek en algemene didactiek. Het Landelijk Reglement PDG omvat geen schoolvak-gerelateerde vakdidactiek. Binnen het PDG-traject van NCOI krijgt vakdidactiek wel een plek; deze is begrijpelijkerwijs verweven in het programma. Studenten volgen een deel van de landelijke kennisbases; dit is van voldoende niveau.

De docenten zijn in de ogen van het panel voldoende gekwalificeerd en mbo-gericht. De docenten zien elkaar regelmatig en vormen een team. Zij zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie en verwerken dit in hun lessen. Het panel vraagt blijvende aandacht voor de begeleiding in de praktijk, aangezien studenten het grootste gedeelte van hun studietijd daar doorbrengen. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de werkdruk die studenten ervaren. De voorzieningen die beschikbaar zijn voor het PDG-traject zijn van voldoende niveau.

Toetsen en beoordelen heeft in de visie van NCOI een sturend effect op het leren. In het PDG-traject worden verschillende toetsvormen ingezet. Het panel is van oordeel dat de toetsen en werkstukken van studenten voldoen aan de gestelde eisen. Studenten volgen een stappenplan en gebruiken een adequate systematiek. De eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit en het eindniveau van het PDG-traject ligt bij de examencommissie van het domein onderwijs, waaronder ook de tweedegraads lerarenopleidingen van NCOI vallen. Het panel meent dat de examencommissie goed in positie is en duidelijk zicht heeft op de aandachtspunten rondom toetsing.

Het eindniveau van het PDG-traject wordt beoordeeld aan de hand van het portfolio en het afsluitende assessment op de werk-/stageplek (voorheen: proeve van bekwaamheid). De afgelopen jaren zijn verschillende verbeteringen doorgevoerd. Momenteel hebben twaalf studenten het PDG-traject afgerond, van wie de portfolio's en assessmentverslagen ter inzage lagen tijdens het locatiebezoek. Het panel heeft vastgesteld dat afgestudeerden voldoen aan de beoogde eindkwalificaties. Het portfolio en assessment laten een basaal niveau zien dat gangbaar is voor PDG-trajecten. Het panel onderschrijft de observatie van de instelling dat het niveau van zelfreflectie in de portfolio's nog omhoog kan en vraagt

Pagina 5 van 9 aandacht voor het taalniveau. Het werkveld geeft aan tevreden te zijn over het niveau van studenten.

Het panel komt tot een eindoordeel voldoende ten aanzien van de kwaliteit van het traject Pedagogisch Didactisch Getuigschrift van Hogeschool NCOI en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Aanbevelingen aangaande het Pedagogisch-Didactisch Getuigschrift

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, in verbinding met artikel 5a.11, achtste lid, van de WHW heeft de NVAO de bestuur en directie van de Hogeschool NCOI te Hilversum in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit d.d. 14 augustus 2017 naar voren te brengen. Bij e-mail van 21 augustus 2017 heeft de instelling van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot een enkele tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit de aanvraag uitgebreide Toets nieuwe opleiding hbo-bachelor Opleiding tot Leraar Voortgezet Onderwijs van de tweede graad in Economie (240 EC; varianten: deeltijd, duaal; locaties: Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Eindhoven, Groningen, Rotterdam, Utrecht, Zwolle) van de Hogeschool NCOI te Hilversum als positief te beoordelen.

Graad: Bachelor of Education

Advies Croho-onderdeel: onderwijs

Visitatiegroep: nader te bepalen¹.

Van kracht tot en met 28 september 2023

Ingevolge artikel 5a.10a, vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek worden na drie jaren de volgende aspecten van kwaliteit beoordeeld:

- a. het gerealiseerde niveau, gelet op hetgeen internationaal gewenst en gangbaar is, en
- b. de deugdelijkheid van beoordeling, toetsing en examinering van de studenten.

¹ De opleiding dient ten minste twee jaar voor de vervaldatum gebruik te maken van de zogenoemde aprilronde om zelf zorg te dragen voor een indeling in een visitatiegroep. Daarna neemt de NVAO het besluit over de indeling in een visitatiegroep.

Pagina 6 van 9 **Advies**

De NVAO adviseert positief aan de instelling en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (60 EC; locaties: Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Eindhoven, Groningen, Rotterdam, Utrecht, Zwolle) van de Hogeschool NCOI te Hilversum.

Den Haag, 29 september 2017

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'Z' or 'R' shape with a horizontal line extending to the right.

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

**Oordelen panel aangaande de hbo-bachelor Opleiding tot Leraar Voortgezet
Onderwijs van de tweede graad in Economie**

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Voldoet
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoet
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoet
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoet
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoet
3 Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoet
4 Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoet
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoet
5 Kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoet
6 Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoet
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	11. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.	Voldoet
Algemene conclusie		Positief

Standaard	Toelichting	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.	Voldoende
3 Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoende
4 Gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Voorzitter:

- prof. dr. T. Wubbels, emeritus hoogleraar onderwijswetenschappen en landelijk coördinator van de lerarenagenda VSNU.

Leden:

- F. Blaauwbroek MEd, lerarenopleider NHL Hogeschool, seniordocent Algemene Economie, Wiskunde en Vakdidactiek;
- drs. M. Straatmans, docent binnen de lerarenopleiding economie aan de HAN en docent economische vakken en ondernemerschap ROC Nijmegen;

Student-lid:

- N. Bach Kolling BSc, masterstudent Onderwijskunde aan de Universiteit Twente en pabostudent aan Saxion Hogescholen.

Het panel werd bijgestaan door A. Martens, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator, en drs. T. Buising, secretaris (gecertificeerd).